

ÚVOD

Onemocnění reprodukčního aparátu je častým problémem, se kterým se setkáváme u samic želv chovaných v zajetí. Respirační symptomy jsou ve spojitosti s onemocněním reprodukčního aparátu vzácné. Expirační dyspnoe je nejčastěji pozorována u želv s onemocněním dolních cest dýchacích: cizí těleso v dolních cestách dýchacích, zejména v hlavním bronchu, pneumonie nebo externí komprese plic, vyvolaná organomegálií, neoplazií, urolitem v močovém měchýři či obstipací trávicího traktu. Náš případ popisuje neobvyklé spojení symptomů respiračního onemocnění se septickou ooforitidou u samice želvy.

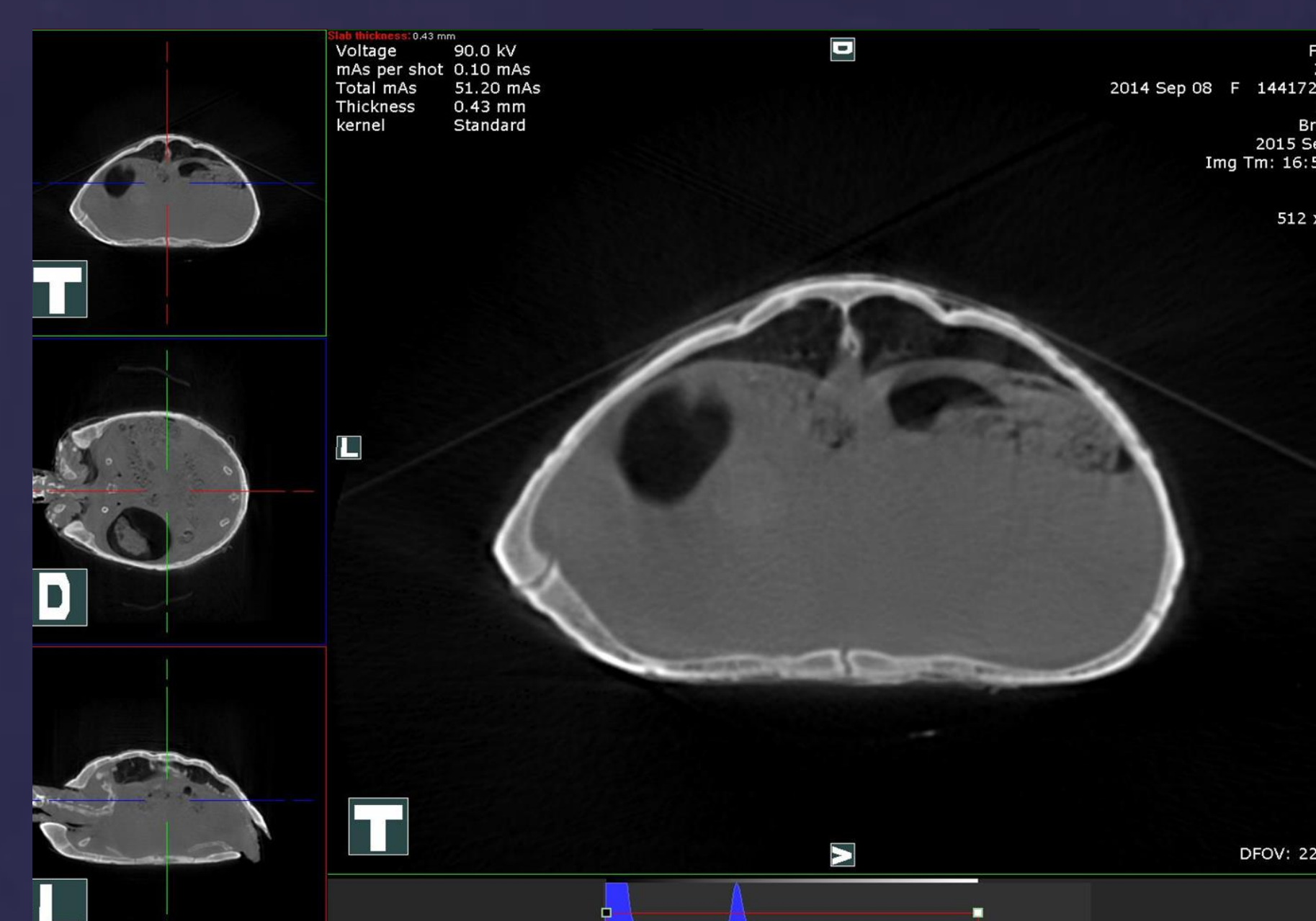
POPIS PŘÍPADU

Na naše pracoviště byla přivedena nekastrovaná samice želvy *Testudo horsfeldii*, věk 25 let, hmotnost 400g, s akutním nástupem dechové tísně, trvající dva dny. Pacientka byla slabá, apatická a vykazovala známky výrazné dechové expirační dyspnoe a sípání. RTG vyšetřením byla zjištěna náplň ve střevních kličkách, plicní pole bylo zcela bez patologických nálezů (Obr. 1). USG vyšetřením byly nalezeny v tělní dutině velké heterogenní ovariální folikuly (průměr 15-18cm) s četnými anechogenními kavernami. Pro vyloučení obstrukční příčiny expirační dyspnoe bylo provedeno CT vyšetření celé tělní dutiny, které obstrukční příčinu vyloučilo v celém průběhu dýchacích cest. Plíce byly z ventrální strany utlačovány masou, tvořenou 5-6 ovariálními folikuly s nepravidelně hypodenzním jádrem (Obr. 2 a 3).

Pacient byl hospitalizován z důvodu stabilizace, byl aplikován meloxicam (0,1 mg/kg IM SID), marbofloxacin (10mg/kg IM SID) a byla zahájena infuzní terapie (NaCl a Duphalyte® v poměru 1:1). Po dvou dnech stabilizace bylo přistoupeno k chirurgickému řešení. Želva byla sedována (ketamin 20mg/kg IM, propofol 5mg/kg IV) a po intubaci následně převedena na inhalační anestezii (isofluran 2% ve směsi s kyslíkem) s řízenou ventilací. Byla provedena ventrální plastronotomie. V tělní dutině byly nalezeny dva abscedované folikuly na levém ováriu (Obr. 4). Po bipolární kauterizaci ovariálních cév byla provedena oboustranná oophorektomie. Plastron byl uzavřen pomocí Duracrolu®. Pooperační rekonvalescence probíhala bez komplikací, pacientka již po probuzení nevykazovala příznaky dyspnoe. V rámci podpůrné terapie bylo následujících 10 dní pokračováno v ATB terapii (marbofloxacin 10mg/kg IM q48 hodin). Během této doby došlo k návratu k původní aktivitě a pacientka nevykazovala žádné klinické obtíže.

Obr.1 RTG CC projekce

Obr.2 CB-CT plíce transverzálně

Obr.3 CB-CT folikuly transverzálně

Obr.4 Abscedované folikuly

DISKUZE

Typické příznaky onemocnění reprodukčního traktu (hrabání, anorexie, paréza pánevních končetin) nebyly v tomto případě pozorovány. Po prvním klinickém vyšetření bylo hlavní suspektní diferenciální diagnózou cizí těleso v dolních cestách dýchacích. Pro potvrzení této diferenciální diagnózy bylo provedeno CT vyšetření, které vyloučilo přítomnost cizího tělesa v dýchacích cestách, avšak potvrdilo přítomnost ovariálních folikulů (již zjištěny při USG vyšetření), které způsobovaly kompresi plic. Hepatomegalie a přeplněný trávicí trakt může být příčinou rozvoje respiračních symptomů. Nicméně u samice s mnohočetnými velkými ovariálními folikuly a hepatomegálií není obvyklé, aby vykazovala respirační symptomy. Částečně lze považovat popsané symptomy za projevy bolesti v souvislosti se septickým procesem na ováriu.

LITERATURA

FOWLER, M. E., MILLER, R. *ZOO and Wild Animal Medicine. Fifth Edition.* St. Louis, MO: Saunders Elsevier; 2003
 INNIS C., BOYER T. *Chelonian reproductive disorders.* Vet Clin. Exot. Anim. Pract. 5:555-578, 2002.
 MACARTHUR S., WILKINSON R., MEYER J., INNIS C., HERNANDEZ-DIVERS S. *Medicine and Surgery of Tortoises and Turtles.* Oxford, UK: Blackwell Pub; 2004
 MADER D. *Reptile Medicine and Surgery.* 2nd ed. St Louis, MO: Saunders Elsevier; 2006.
 MADER D. *Current therapy in reptile medicine.* 1st ed. St Louis, MO: Saunders Elsevier; 2014.

Adresa pro korespondenci

MVDr. Sebastian Franco, Animal Clinic, Čistovická 44, 16300 Praha 6,
Česká republika

Email: animalclinic@seznam.cz

Webpage: www.animalclinic.cz